

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich

Előfizetési ár - Associazione:
Egy évre... Per l'anno 6.-
Félévre... 3.-
Negyedévre... 1.50
2 hóra... 1.-
Külföldre 1 évre... Per l'estero 8.-

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitlerek:
Helyvetések és szabály szerinti a kiadó
hivatalában, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. l. deési íróda-
jában Budapest, Váci-utca, Oppelk
Bánl, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumo
mono nell'ufficio di redazione in Fiume
Piazza Adamich.

1888. Márczius 25

Megjelenik minden vasárnap

25 Marzo 1888.

Államsegélyben részesülő ten-
gerentúli gőzhajó vonalak.
Reményi Antaltól.

A tengerentúli gőzkötetéselemek idő-
dőlőhöz kötött rendes gőzhajóvonalakkal
való biztosításának oly nagy fontosságú
ügyében a közlekedési időben több állam
részt új szerződéseket kötött, részint
módosította az eddig fenállókait.

Köztudomású, hogy a német birodal-
om által az atlanti tengeren járó gőz-
hajó vonalak részére engedélyezett áll-
lamsegély 1855-ben a Norddeutsche Lloyd-
ra lett átruházva. A Kelet-ázsiai menő
fővonal is daczára a hatalmas angol ver-
senynek, máris igen kedvező eredményt
tud felmutatni. Kevésbé kedvezők vol-
tak a tapasztalatok a Trieszt-Alexan-
driai vonalra nézve. Már megújítása is
igen kedvezőtlen időpontra esett, t. i.
1856. június havára, midőn az osztrák
és magyar tengerpartokon uralkodó ko-
lera folytán Egyiptomban vesztegzárak
lettek érebe léptetve. Ezért le is kellett
mondani az Alexandriába való befutás-
ról s aival megelégedni, hogy a postát
in sospense prati a fővonalon járó gőz-
hajónak Port Saidban adták át, és hogy
ily körülmények között az utasok és árúk
is Triesztben elmaradtak, igen termé-
zetes, úgy hogy a Norddeutsche Lloyd
a vonalat egyelőre beállította s csak a egy
kisebbszerű gőzöst járattat Brindisiből
Port-Saidba postai cselöklökkel. De csak-
hamar azon nézet intott erővényre az i
gazgatóságban, hogy a trieszti vonalról
egyetlenül nem válható kedvező ered-
mény, mivel a fővonal gőzösei többnyire
teljes rakodmánnnyal érkeztek meg a
Középtengerben, tehát nem lehetett arra
számítani, hogy a mellékvonalon kü-
ldött árúkat azonnal tovább is lehessen
küldeni Alexandriából; ezen körülmény
pedig természetesen a via Trieszt szállí-
tásokat tartózkodókra terelte. Azonkívül az
átrakodási költségek Egyiptomban nagy-
ok voltak s az utasoknak sem volt
nyáre az úti terv, mely kétszeri átszállí-
ást t. i. Alexandriában és Suezban tett
szükségessé, az utasok számára pedig a
Port-Saidba járó vonal által segíteni lehetne.
A német kivitelű cselökek különösen a
déli nyugatiakat azt is találták, hogy Trieszt
nagyon félreesik, s Genuát olajolták ki-
indulás pontjává, a melylyel — a Gatt-
hardtpályá útján — az összekötöttés kö-
zelibb. Mindezeknél fogva a Norddeutsche
Lloyd azon kérelmet terjesztette a né-
met birodalmi kancellár elé, hogy a ha-
jójárási terv akké módosíttassék, hogy
a kelet-ázsiai vonal Trieszt helyett Genu-
át és Port Saidot érintse, másrészt pe-
dig a mellékvonal, a Trieszt-Brindisi rész-
vonal elhagyásával, Brindisi és Port-Said-
ra szorítkozzék, s ezen is csak kisebbsz-
zerű gőzösek járjanak a posta s utasok
számára. Ezen ajánlatok annál inká-
bbb részesültek kedvező fogadtatásban
a kancellárnál, mivel habár a vonalok
járása ezáltal 237 tengeri mérfölddel nö-
vekedett, nem kívántatott a segélyezési
összeg fölemelése. De miután a hajó-
járási terv részletesen van megállapítva
a törvényben, ennek módosítása vált szük-
ségsé. Hogy tehát a jövőben a hajó
járási terv minden egyes változtatásával,
mely idő folytán a változó körülmények
által kívánatosá tételnek, ne legyen

szükséges a törvényhozáshoz folyamodni
a német törvényhozó testület egy 1887
június havában hozott törvény által
felhatalmazta a birodalmi kancellárt, hogy
a középtengeri csatlakozási vonalak jár-
rását az 1886-iki törvényről eltérőleg
állapíthassa meg. Ezen felhatalmazás a-
lappán a birodalmi kancellár el is fo-
gadta a Norddeutsche-Lloyd igazgatósága
által a hajójárási tervben kívánt módosítá-
sokat.

Anglia közlekedési szintén megújította
szerződését a Peninsular and Oriental
Company-val tíz évre, azaz 1893. január
végéig. E szerződésben ama társaságnak
mely hosszú évek óta oly fontos szol-
gálatot teljesít az indiai vonalokon,
265 000 font sterling évi államsegély
van engedélyezve, tehát 95 000 font ster-
linggel kevesebb, mint eddigéig. Ezen
társaság a többi közt köteleztetik egy
hetenkénti vonalat Brindisi és Bombay
között a szuezi csatorna útján Aden é-
rintésével fenntartani, köteleztetik továbbá
hájóját 12 51 tengeri mérföld órán-
kénti sebességgel járattatni s a Brindisi-
Bombay közti utat, a csatornán való
áthaladást s az Adenben való tartózkodást
beleszámítva 344 óra alatt meg-
tenni. Minden második héten köteles
Suezből, csakaközva az előbb említett
hajójáráshoz Shanghai, Ceylon és a
Straits Settlements telepei érintésével,
szintén egy járatot fenntartani. E vonalon
a német gyorsaság 112 teng. mérföld-
del óránként van meghatározva. Az össze-
sített időtartama Brindisiből Shanghaiig
846 — s ha E. K. Monsun uralkodik
894 — vissza pedig Shanghaiból Brin-
disi-ig 776, ha pedig D. Ny. Monsun
uralkodik, 966 órában állapítottat meg.
A tartózkodási idő Colombában, Singa-
poreban, azután odament Hongkongban
24; — visszamenet pedig Hongkongban
48, Aden és Penangban egyenként 6 ó-
rában van megállapítva. Az angol kor-
mány fenntartotta magának azon jogot,
hogy esetleg a kivételás pontját Brin-
disiből Salonicchiá terelhesse át, ha az a
török vasutak megnyitása folytán cze-
lesztetnek, létszükség. Amivel azután a
nemesi szerződésben megállapított já-
ratidők módosíttást szenvednének.

A társaság kötelezve van a hadsereg
és haditengerészet bizonyos számú tisz-
tjeit s altiszteit családikkal együtt díj-
mentesen minden egyes postagőzöson
szállítani. Az Admiralty (tengerészeti mi-
nisterium) fenntartotta magának azon jog-
ot is, hogy szükség esetében a társas-
ág gőzöseit bizonyos becű áron meg-
vehesse avagy egyetérteleg megállapí-
tandó fizetések mellett kibérelhesse, a
mely esetben a menettérv a körülmé-
nyekhez képest módosítható. A tenger-
észeti ministerium tőrekvés t. i. oda
irányul, hogy habortu esetén lehetőleg
minél több kiségitő gőzöst biztosítva a
maga részére. Végre megjegyezzük, hogy
a Peninsular and Oriental Company in-
do-chinai vonala kapcsolatban, Colombo-
ban való leadás mellett, az ausztráliai
postaszolgálatot is teljesíti, csak hogy e-
zen postavonalat nem a központi kor-
mány, hanem az ausztráliai gyarmati
kormány tartja fele.

A francia kormány a Messageries
maritimes társasággal 1887-ben új szer-
ződést kötött. Ezen szerződés szerint

köteleztetik a nevezett hatalmas társa-
ság igen elágazott szolgálatot fenntartani
a Középtengerben, Indo-Chinában, Dél-
amerikában Ausztráliában és Caledoni-
ában, és összes szolgálatáért, a melynek
úti terve 1440 000 tengeri mérföldet
foglalt magában, összesen 12 663 000
franc évi államsegélyben részesül, tehát
három millióval kevesebb, mint ez-
előtt, de másrészt jaratát 240 000 tengeri
mérfölddel leszállították. A szolgálat a
következő tizenegy vonalat foglalja ma-
gában:

- 1.) Marseille-Beirut, minden két hét-
ben, 2.) Marseille-Pyraeus-Smyrna, min-
den 2 hétben, 3.) Port-Said Salonicchi-
Smyrna, minden 2 hétben, 4.) Marseille-
Yokohama (via Colombo, Singapore, Sai-
gon, Hongkong, Shanghai, Kóbé) min-
den 2 hétben, 5.) Aden Kurrachee-Bom-
bay, minden 4 hétben, 6.) Colombo-Calcutta
minden 4 hétben, 7.) Singapore
Bátava minden 4 hétben, 8.) Bordeaux
Buenos Ayres (érintve Lisabont, Dakart
Nyugatáfrikában, Rio de Janeirot és Mon-
te-Vidét) minden hóban, 9.) Marseille-
Noumea (érintve Akrot, Mahé a Sey-
chelles szigeteken, King-George-Sundót,
Adelaidét, Melbourne, Sidneyt) minden
hóban, 10.) Mahé-Réunion Mauritius, min-
den hóban, 11.) Marseille-Réunion, (é-
rintve Szuzt, Zanzibart és Madagascart
több kikötőjéit) minden hóban.

A nemzetgyorsaság az egyes vonala-
kon különbözőleg van szabályozva. Így
a délamerikai vonalon a gyorsaság 14
teng. mérföldet, az indo-chinai és ausz-
tráliai fővonalakon, továbbá a két köz-
éptengeri vonalon: Marseille-Beirut és
Port-Said Salonicchi közt 13, a Marsel-
le-Smyrnat s a két mellékvonalon Bom-
bay és Réunion közt 12, az egyenes
vonalon Marseille-Réunion közt 11 1/2 és
a többi vonalakra nézve 11 tengeri mérföld-
del van meghatározva, a mérföld-
del, a melyek összeségükben a font-
kötés összegét teszik ki, és a melyek
megzabálásánál a szuezi csatornában fi-
zetendő taksák, ott a hol azok te-
kinthetnek vendégek, befoglalóknak, 10,66
és 4,93 franc között váltakoznak egy
tengeri mérföldre. A szerződés időtar-
tama 15 évig, tehát 1903-ig tart.

Az olasz kormány is tárgyalásokat
kezdett a Navigazione Generale társaság-
gal, mely tulajdonképen a kormány befolyá-
sával több és előbb önálló gőzhajótár-
saság fusiójából alakult meg, az eddigi
segélyezési szerződés megújítása tárgyá-
ban, melyek azonban azért nem fejez-
tethettek be mindeddig, mivel a nevezett
társaság, mely szolgálatát most már In-
dúria is kiterjesztette, tekintettel a je-
lenleg általában uralkodó kedvezőtlen
szállítási conjuncturákra s a folyton e-
melkedő verseny folytán, tetemesen nagy-
obb követelésekkel lépett fel.

Végre az osztrák és magyar kormá-
nyok — mint tudjuk — szintén alkü-
dozásban vannak az osztrák-magyar Lloyd
társasággal a fennálló hajójárási és pos-
taszszolgálat megújítása tárgyában.

Az eddigi szerződés szerint a ne-
vezett társaság évi 1 300 000 frt. segély-
ezésben részesül, kötelezve lévén az Adri-
ában s a Levántában több vonalat, összes-
en 10 000 000 tengeri mérföld kiterjesz-
ésben fenntartani; a segélyezéshez a ma-
gyar állam is aránylagos részben hoz-

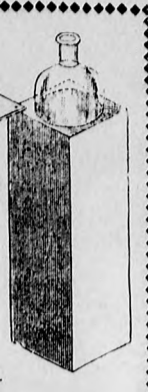
zájárul. De ezen szerződésen kívül az
osztrák kormány és a Lloyd társaság
közti az indiai szolgálatra nézve egy kü-
lön szerződés áll fenn, a melynek értel-
mében a Lloyd társaság köteles évente
három járatot Trieszt és Bombay között
azután pedig Trieszt és Singapore, ille-
tőleg Trieszt és Calcutta között egyen-
ként hat járatot fenntartani, a mely szol-
gálatért évenként 437 000 frtot nyer, a
Suez csatornában fizetett taksák vis-
zatérítése mellett.

A Lloyd egyébiránt időközben indiai
szolgálatát kiterjesztette és hálózatába
felvette Hongkongot, azonkívül jaratainak
számát is többszörösítette, a nélkül
hogy ezért a segélyösszeg felemeltetett
vagy a szerződésben kikötött számot fe-
lülmúló ezen járatok után eső csatorna
taksák neki megtérítették volna. Men-
net erte az utóbbi évek folyamán kü-
lönböző változtatásokat szenvedett; leg-
utóbb 1887-ben tizenkét járatot men-
esztett Trieszt és Hongkong közt s
ezzel csatlakoztatva mellékvonalán
Colombóból Calcuttába ugyanannyi járatot
továbbá három Trieszt és Bombay kö-
zött.

Az újabb kötendő szerződés, mint
értesülünk, a jaratokra nézve a követ-
kező megállapodásokat fogja magában
foglalni: Trieszt és Alexandria között
évenként 52 járat 11 1/2 tengeri mérföld
sebességgel (egyenként 2402 tengeri mérföld
oda s vissza); 10 mérföld sebesség-
gel évenként 52 járat Trieszt és Cattaro
között (556 teng. mérföld).

Fiume és Cattaro között (556 tengeri
mérföld); Trieszt-Corfu-Pyraeus-Kon-
stantinápoly (2386 mérföld); és Pyraeus
Smyrna között (418 mérföld), évente 12
járat Fiume és Alexandria között (2330
mérföld); végre legalább 8 tengeri mérföld
sebességgel évenként Trieszt Spala-
to Metkovich (543 t. mérföld); Trieszt
Pola-Durazzo-Korfu (1262 t. mérföld)
Trieszt-Pola-Dalmatia-Korfu-Preveza
(1464 tengeri mérföld), Fiume Trieszt
(254 tengeri mérföld), Fiume Cattaro
(772 teng. mérföld), és Spalato-Metkovich
(156 t. mérföld), között mindegyik
vonalon évenként 52 járat. Trieszt-Fiume-
Korfu-Paras-Pyraeus-Syria-Salonicchi-
Konstantinápoly (3690 t. mérföld) éven-
te 26 járat; Trieszt-Fiume-Korfu-Kan-
dia-Smyrna (2695 t. mérföld) évente 52
járat; Konstantinápoly-Smyrna-Cyprus-
Beirut-Alexandria (2674 t. mérföld, é-
vente 26 utazás), Konstantinápoly-Kü-
stendze-Braila (756 t. mfd, évente 40
járat), végre Konstantinápoly Trapezunt
és Batum között (1243 t. mfd, évente
12 járat). A Fiuméből Alexandria és Cat-
taróba menő járatok egészen újak.

A szerződésnek megújításánál arról
is van szó, hogy egyrészt a kormány
több befolyást követel az igazgatásra s
a tarifák kérdésében, másrészt hogy a
menettermé kedvezőbbben alakíttassék át
és a hajók sebessége, legalább azon vo-
nalokon növeltesse, a melyeken ily nö-
velés már hosszabb idő óta sürgős szük-
ségnek mutatkozik. A mi különösen a
Középtengeren kívüli vonalakat illeti az
osztrák kormány azt kívánja, hogy az
indo-chinai hálózat kiterjesztésék és
hogy Délamerikába is járatokat indítsa-
nak, miután az osztrák kivitelű keres-
kedők ezen zoigálatnak berendezését

ntézendők.

G. Popp
ri fogorvos

Kapható minden gyógyszertárban, illatszertár-
ban és főmobb üzletben.

EXCELSIOR
Girolami.

szabadalm.
ár Zárában;
1821-ben.
adás nagy men-
mei és a Fiu-
piacokra.
mann A.-nál
Fiumében.

ily tevértre vezető eljárás ellen
óvja magát, s a fumei rizske-
ményítő.
Fehér elefántot ábra-
zóoló védjegyre figyelmes legyen.

Brazília és a La Plata államokba föltétlenül szükségesnek jelzik. Másrészt azonban tekintve azon nyomasztó helyzetet, melyben ma napság a tengeri szállítási üzlet szűnik, midőn a szállítási díjak az utóbbi években folytonosan csökkentek és lényeges javulásra nincs is e tekintetben semmi kilátás, miután azon tényezők, melyek a szállítási díjak alacsony voltát előidézik, egyáltalán épen nem mulékony természetű viszonyokban gyökereznek, oka annak, hogy a Lloyd is az osztrák kormányfival szemben nagyobb követelésekkel lépett fel. A túlságosan számban létező hajók oly óriási versenyt teremtettek, a melylyel a tengeri szállítási vállalatoknak mindenütt nagy a küzdelemük, mihez Ausztriában az a nagy hátrány is járul, hogy a hajóknak nincs elegendő rakodmányuk kifelé s annál fogva főleg a visszautazások viselik az egész utazásnak terhet.

Ismeretes, hogy a magyar kikötőből kiinduló utazásoknál is hasonló, sőt még nagyobbak a hátrányok, csak hogy épen megfordítottak a viszonyok, mert kifelé ritkábban van hiány rakodmányban, de annál nehezebb hajóinknak viszarakodmányra szert tenni.

A magyar kormányok az *Adria* társasággal közelebb kötött szerződése a nem rég hozott törvényből mindenki előtt ismeretes lévén, nem tartjuk szükségesnek e szerződést itt részletezni.

Nem mulasztatjuk el azonban záradékkal azon reményünket kifejezni, hogy akkorra, midőn a Lloydal most 10 évre kötendő szerződés le fog járni, az *Adria* magyar hajózási vállalat már annyira meg lesz izmosodva, hogy Magyarország részéről annak szüksége, hogy a Lloydal újabb hajózási szerződés (a postai szolgálat esetleges kivételével) köttessék, többé nem fog fenforogni.

Az osztrák-magyar Lloyd szerződés.

Az osztrák-magyar Lloyd szerződés, mint annak részünkről kifejezést is adtunk, a társulat és a kormányok között fennálló nagy ellentétet daczára létrejött. Az osztrák ministertanács ugyanis elhatározta, hogy negyven ezer forinttal emeli a szubvenciót, mire Mörpurgó báró a Lloyd-társaság nevében aláírta a jegyzőkönyvet, melyben az igazgatóság képviselőitől kijelentette, hogy a részvényesek közgyűlésének, úgy a közös, mint az osztrák szerződés elfogadását fogja ajánlani.

Ez elhatározás folytán az osztrák-magyar Lloyd közgyűlést tar-

tott, melyen beható tárgyalás után a szubvenzióra vonatkozó szerződéseket 285 szótöbbséggel elfogadta.

A fiumei fogyasztási szövetkezet. A fiumei fogyasztási szövetkezet tegnap március hó 24-kén esti hét órára tűzte ki első évi rendes közgyűlését. Miután azonban az igazgatóság tagjain kívül alig néhány részvényes jelent meg, a legközelebbi közgyűlés határ napjára ápril 8-ik napja lett kitűzve.

Lisztkivitelünk Nyugat-Európai és Brazíliába.

A fiumei kikötőn át a folyó évi február hóban az egyes magyar malmok szerint, a következő mennyiségű magyar liszt vitetett ki a nyugat-európai és a brazíliai kikötőkbe:

Adria	508
Első budapesti gőzmalom	368.6
Gizella	261.4
Ligeti Samuel, Szeged	10.0
Luiza	187.8
Erzsébet	421.6
Paunonia	576.5
Concordia	436.3
Hanger malom	475.8
Losonczy	152.2
Bloch József	81.2
„István, Debreczen	91.4
Pick & Fischer	49.6
Victoria	269.6
L. Ossoinack	101.6
Schenker & Comp.	29.1
Posti moln. és sütők	435.1
Lobmayer J. F.	29.3
Egyesült	191.7
Neumann Testvérek, Arad	428.4
Haggenmacher	487.6
Eben urth-	19.1
Fiumei Zakal	15.0
Bach Bernát, Szeged	79.8
Joseph Martin & Sons	41.3
Szatmár	59.9
Fr. Jehouseg	89.0
Zágráb	29.3
Nagy Kikindai	101.6
Iső Horvát	29.3
Összesen	5,436.2

E mennyiségből esik Maltára 88 m. m., Barcellona 850, Bordeaux 100, Rouen 2400 Nantes 100, Antwerpen 900, Rotterdam 2900, London 19 990, Hull 2387 Liverpool 2344, Glasgow 8853, Bristol 101, a Dél-amerikai kikötőkre 1220 m. mázsa.

Lisztforgalmunk.

A f. évi február hó folyamán az egyes magyar piacokról a következő mennyiségű magyar liszt érkezett Fiuméba:

Budapest	103.121
Losoncz	4.787
Debreczen	4.695
Szeged	3.312
N.-Várad	2.137
Arad	1.524
Szatmár	1.114
N.-Kikinda	924
Temesvár	710
Rákos	701
Miskolcz	508
Zágráb	204
Károlyváros	202
Eszék	102
M.-Vásárhely	102
Zlatar	102
Csaba	102
Székeshely	102
Sziszek	204
Szentes	204
Összesen	124.549

A városatyák ülésterméből (március 23.)

A mai ülésen Thierry Frigyes lovag elnökölt, ki miután az ülést megnyitotta Mohovich Emidio, és Dr. Gellertich Miklós képviselőket szólította föl, hogy a közgyűlésre érkező gróf Zichy Ágost kormányzót fogadják. Alig foglalta el helyét a kormányzó, Chiarego, Dr. Dall'Asia, és Malle Marziale lovag legutóbb megválasztott képviselő-testülettagok letették az ünnepélyes fogadalmat gróf Zichy Ágost kezébe.

Az ünnepélyes fogadalmat után gróf Zichy Ágost kormányzó elhagyta az üléstermet mire Thierry elnök bejelentette Vilmos német császár halálát, mely gyászszemély fölélt a város a helybeli német konzulatus útján fejezte ki részvétét.

Ez ünnepélyes jelenet után Thierry elnök bejelenté a városi képviselő testület által a gróf Zichy József volt fiumei kormányzónak,

voloscai tartózkodási helyén rendezett tüntetést, melyért a népszerű főúr legbensőbb köszönetét fejezte ki.

Még néhány csekélyebb fontosságú ügy letárgyalása után Thierry elnök a közgyűlést bezárta.

OVACZIÓ GRÓF ZICHY JÓZSEFNEK.

Fiumének első alkotmányos kormányzója Gróf Zichy József családjával együtt a Fiumével szomszédos Volosca kies tenger partján időzik e hó eleje óta, hol gyengélkedő kis lányának felgyógyulását várja. Mihelyt Fiume polgársága volt kormányzójuknak ide érkezéséről értesült, emlékeztükben feljuttat az a rokonszeny, az a ragaszkodás és rajongó tisztelt, mely a volt kormányzó felejtethetlenségemélye és üdvös működésének kifolyása volt, és egy képviselőtestületi ülésen egyhangulag elhatározták, hogy a jelenleg szomszéd-ságban lakó kedves emlékeztük kormányzót testületileg üdvözölni fogják, az ovációra nem is találhatók volna alkalmasabb napot mint József napját (március 19.) mely a tengerparton ünnep, egyuttal Zichy grófnak is neve napja. A kedvezőtlen széles idő miatt a tisztelgők átvonulása tengeren nem volt lehetséges, tehát fogatokon tették meg utjokat, magukkal vitték a városi zenekart is. A 20 tagú küldöttséget Ciotta János podestá vezette, s az ünnepelt gróf vendégszerző házába érkezve, a város nevében a következő üdvözlő beszédet mondotta:

„A fiumei elött nagyméltóságod neve mindenkor a legkedvesebb emlékü leend, mert oly magyar kormányzó viseli azt, kinek Fiuméba jövétele a város közjogi helyzetének visszállását jelentette, s mert rövidebb ideig tartó kormányzása alatt is, buzgalommal és szeretettel működött közre a város érdekeinek előmozdításán.

Mihelyt a város képviselőtestületének szerencséje volt értesülni, hogy nagyméltóságod Fiume közelében időzik, azonnal elhatározta, hogy a városnak rokonszenvét és örök háláját egy küldöttség által fogja Nagyméltóságodnak tudomására juttatni.

Megvagyok győződve, hogy nemcsak a hatóság de a polgárság érzelmei is tisztelettel akkor, midőn kérem nagyméltóságodat

ben közben kisebb örözházak a melyekben, az ugynevezett szerezások teljesítették a szolgálatot. A szerezások bárkatonalag voltak szervezve, még sem képeztek szoroson vett katonai testületet, mert apróbb csoportokban, a legtöbb esetben egyenkint teljesítették szolgálatot. Az ő feladatuk volt a cordonon tartani a határon, a rendőri teendőket végezni. Később azonban, 1842-ben, a szerezások beolvastattak a határőrségbe.

Legtöbb bajuk volt úgy a határőröknek mint a szerezásoknak, a horvát és szlavon vidékeken, hol a török, hosnyák és szerb veteredek egymással a csárdák fenyegetésében. Bár a Száva folyó ezen részén már magában véve is elég védbástyául szolgált, mégis itt fordultak elő a legtöbb összejöttések. Okul szolgáltak erre a szó szoros értelmében vett vásárnapok. Megvolt ugyanis engedve a bosnyákoknak és törököknek, hogy a hét bizonyos napján a Szávan átkelhessek és szükségleteiket beszerezhessék. Ilyen alkalmakkor mindig fordultak elő vérengzések; de még inkább akkor, midőn a megengedett napokon kívül is mindenáron átakartak jönni. A határőröknek szabadágukban állott az illető a-

A „Fiume“ tárczája

A volt katonai határvidék és a határőrök.

Berez Gyula polgári iskolai igazgatónak a fiumei tanári körben február 19-én tartott üléséről.

IV.

Voltak azonban a határvidéken városok, a melyek a katonai közigazgatás keretéből kszakítva, ügyeiket önállóan vezették. Ezek külön szabadalmaikkal bírtak s hivatalnokaikat a polgári körből maguk választották. Ilyen városok voltak Karánsches, Pehártemplom és Panosova. Helyzetük a határvidék területén teljesen ugyanaz volt, mint a mostani törvényhatósági joggal felruházott városoké a megyében.

Bemutatom végül a határőröket, mint katonákat szolgálatuk színhelyén, a határon.

Szombaton este parancsra gyűlnek egybe a határőrök és kiki várja, hogy melyik csárdában fogja tölteni a jövő hetet. A határőr csárdának nevezte azon-

fából készült házakat, a melyek az egész határ hosszában, a határőrök számára felállítottak. A csárdák egymástól oly távolságra voltak, hogy egyikől a másikig jól ellehetett látni. Tisztas helyeken e szerint egymástól távolabbra, erdős, dombos vidékeken pedig sűrűbben. Hogy pedig a látóköz mégnakább nagyobb legyen, a csárdák magas czölöpkökre voltak építve és a tulajdonképeni őrszem számára teraszozó tornáccsal ellátva, a mely a ház mind a négy, néha csak három oldalát kerítette.

A szolgálat tartama, tekintve hogy a határőrnek néha 7-8 órai utat is kellett tennie a számára kijelölt csárdáig, egy héten volt megállapítva. — A szolgálatot rendszeren hétfőn dében kezdték meg és teljesítették a következő hétfő délig.

A mint a határőr megtudta rendelkezési helyét, azonnal közölte azt a családfevel, a ki ellátta őt egy hétre való élelmi szerrel, egy kis zsebpénzzel és az elmaradhatlan vutkival, a melynek élvezete különben minden szigorú katonai rendelkezés daczára is, igen elvult közöttük terjedve. — Előköszítte e rendbe hozta fegyvereit, kitesztogatta ruháját, becs-

kor szijait, elbuzsított családjától s a szerint a mennyire volt kijelölt csárdája, még vasárnap este, vagy hétfőn reggel jelentkezett községi tisztjénél, hogy őrhelyének átvételére elindult.

Egy egy csárdában 4-5 határőr volt egyszerre szolgálatban, a kik közül az egyik mindig őrszertől rangot viselt.

A mint az őrséget átvették, az őrség parancsnoka megállapította az őrségi rendet, megvizsgálta a csárdabutorzatát, a konyhát, a mely teljes berendezéssel minden csárdában feltalálható volt s hozzá kezdtek — a kártyázáshoz. Mert béke idején vgan folyt ott az élet és a csárda csakugyan az lett, a mit mi értünk alatta; a legtöbb esetben a jókedv, mulatság színhelye.

Az őrség személyenkint nem tett ki többet 6-8 óránál naponta s így mindig maradt elég idő a szórakozásra, De nem mindig élveztek ezen nyugalmas életet.

Gyakran erősséggé vált a csárda és felisbuzták a vonóhidat, ez esetben a létrát, a mely feljárásul szolgált s ugyancsak tüzeltek az őket megtámadó szerb és bosnyák rabló csapatok ellen. A csárdákon kívül voltak még köz-

fogadja szivesen fiumei lakosság s nak és szeretetén

A meleg József gróf ip

A forró hál mélyen tisztelt P lyen hatnak szive kat varázsolnak

A közös mu és kedvezetlen né elért siker képezt esot, mely személt ragaszkodásnak é jele, melyeket itt leyek keblemben a zon meztiszteltet gárú, majd a v viselőjévé való v pezik ellenben a hazában város de hosszú idő egy em győzölve, hogy t körében töltött napjai közé szá

Sajgó szive férfiakról, kiket rúnkból magához mely sajnálattal képviselő testületem, legyen én telen örömmel üdület, melyet Fip pasztaok és tánt tesebb és érthető mócsét látom e melyet 16 év elgadják még egy meggyőződve, f fiumei fölönk maradtam.

Általános széd hatása, csokrot nyu nak, ki a mellett áll ünnepélyes j eredt a szí latt a kzi gazda me lötti kertec lalt a zene bazia és Vo család az e gyges, zenész minden da végre egy be a zenek realkonyod gők baráts háza tértek ség alatt zó is Fésütó rétében. A lovag Thierry Dall'Asia, nach, Erdő Chiacich v

zinnal belő a katonai ur dott cöla ho nyakok é mesterségeser foguk lúni, fordult vére határőrök ki

Es milye azok a szeg Mintha nem

A mikor készült épüle a folyosóra volt fal hely

A határ mentek árul tegy két lap buzva, a me vidékeket Te lottak egymá töröknek azo be venni és meg nem vo

Aztán mint a fizeté gyszerűen a asztalt tett vasta a péoz

fogadja szívesen úgy a városi hatóság mint a fiumei lakosság soha el nem enyésző hálójának és szeretetének e csekély jeleit!

A meleg hangu beszédre Zichy József gróf így válaszolt:

A forró hálának érzelmével fogadom a mélyen tisztelt Podestá úr szavait, melyek mélyen hatnak szívemre és rég elmúlt szép napokat varázsolnak szemem elé.

A közös munka, az együtt átélt kedvező és kedvezőtlen napok a közös gond és közösen elért siker képezik azon elválaszthatlan kapcsolatot, mely személyemet Fiume földjéhez fűzi a ragaszkodásnak és sympathiának azon számos jele, melyeket itt létem alatt tapasztaltam s melyek keblemben élénk viszonzásra találtak azon megismerkedés, melyben e város dispotizmusára, majd a város és kerület országos képviselőjévé való választás által részesítettek képezik ellenben azon kapcsolatot mely, szívemet e hazafias város derék polgárságához fűzi. 16 év hosszú ide egy ember életében de legyenek meggyőződve, hogy ama napokat, melyeket önök körében töltöttem mindenkor életem legszebb napjai közé számítanom.

Sajgó szívvel emlékszem meg azon derék férfiakról, kiket az isteni gondviselés azóta körünkől magához hívott, nagy azok száma és mély sajnálattal tölt el, hogy őket a városi képviselő testület sorában már nem üdvözölhetem, legyen áldott emlékükhöz — de végzetlen örömmel tölt el azon virágzás azon leüldet, melyet Fiumében jelenleg mindenütt tapasztalok és tán senkinél sem lesz természetesebb és érthetőbb ezen öröm mert érett gyümölcsöt látom ebben azon közös munkánk melyet 16 év előtt együtt inaguráltunk. Fogadják még egyszer köszönetemet s legyenek meggyőződve, hogy habár távol imént a fiumei fiókok mégis mindig a régi hű fia maradtam.

Általános lelkesülés volt e beszéd hatása, s a Podestá egy csinos csokrot nyújtott át Zichy grófnak, ki a tisztelgés alatt férje mellett állva szemlélte végig az ünnepélyes jelenetet. Ezután megereedt a szívélyes társalgás miatt a küldöttség tagjait a házi gazda megvendégelte, a villa előtti kerteskében pedig megszólalt a zenekar, oda esábitva Abbazia és Volosca lakosságát, a grófi család az erkélyről hallgatta az ügyes, zenészek játékát, a program minden darabját meg tapsolván, végre egy-egy csárdással fejezte be a zenekar az ünnepséget, mire alkonyodni kezdett, s a tisztelgők barátságos kézsorítás után hazatértek. Jelen volt az ünnepség alatt Zichy Ágost kormányzó is Pésztus osztálytanácsos kíséretében. A küldöttség tagjai voltak, lovag Thierry városi alelnök, Malle, Dall'Asa, Dall'Osse, Prodani, Minachi, Eródi, Gellertich testvérek, Chiachich városi képviselők.

zonalat felől és hátról megdöbben, hogy a katonai uralom szorgosan gondoskodott róla hogy a határvörökbe a bosnyákok és törökök elleni gyűlöletet mesterségesen is szítsa, úgy könyör át-fogjuk látni, hogy a nagyszámú előfordult vérengzéseknek nagyrészen a határvörök kíméletlensége volt az oka. És milyen kínzások voltak kitűve azok a szegény bosnyákok és törökök! Mintha nem is emberek lettek volna. A mikor vásárra jöttek, egy arra készült épületbe zárták őket, a melynek a folyosóra eső része erős vasrácsal volt fal helyett ellátva. A határ dűki kereskedők azután oda mentek árniakkal. A vasrácsalattól mintegy két lépésnyire másik korlát volt húzva, a mely mögött állottak a határvörök. Tehát mintegy 2 lépésnyire állottak egymástól az úgy alkudhattak. A törökök azonban nem volt szabad kézzé venni és megnézni az árút, míg azt meg nem vette. Aztán milyen formáságok szerint történt a fizetés! Ha a határőr fizetett, úgy egyszerűen az arra rendelt szolgáló egy asztalt tett a vásárra, a határőr leoldvasta a pénzt, török utána nyult és el-

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Novelli színársulata napról napra hódítja a közönséget. A leelőző héten majd mindennap megtelt a nézőér s mind-ankor teljesen megelégedve távoztak. Terünk nem engedi, hogy minden egyes előadásról részle esen megemlékezzünk de mégis a nevezetesebb és jobban sikerült daraboknál röviden elmondjuk véleményünket.

Hétfőn Schönlhan 4 felvonásos vigjátéka „Il rat o delle Sabine“ került színpadra, mely mind végig feszült érdeklődésben tarotta a nézőket. Novelli mint rendezés, úgy most is kitűnően megfelelt szerepének: sok oldalaságról már megemlékezünk s ez alkalommal csak azt említhetjük meg, hogy Tromboni szerepét kiválóbb akakiasai közé sorozhatjuk. Az első jelenetnél nehezen akaruk elhinni, hogy Novelli a tágasabb értelemben volt comiai szerepben is megfog felelni, pedig nemcsak hogy megfelelt de még jól megerdemelt tapoktat is aratot.

Foruzzi úrnő min Paulina oly kedves volt, mint minden más szerepében. Nagy előnyére szolgált a kedves, megnyerő, szelíd arckifejezése: azt in természetese és mosolya minden érdeklődés föl. Nem esoda telát, ha a közönség kedvenczei közé soroljuk.

Tovagliari, Pasquinelli (kedvességétől elcsúszva), Giannini és Pinelli-Grassi színén ügyesen teljesítettek feladatukat.

A hó folyamán színpadra került darabok körül megemlíthjük meg Bisson „Il deputato di Bombignac“ című 3 felvonásos vigjátékát, melyben ugyancsak a fenti szereplők működtek közre abban, hogy a színház látogatói jól mulassanak és élvezzenek.

A öböl előadott daraboknál és legfeljebb a műtárakra terbe nekünk egy-némely megjegyzés, de a szereplőkről valamennyimé csak elismeréssel szóhatunk.

Novelli társulata e hó 28-án fejezte be szerepét.

den meglátogatta az általa polgári fiiskola mellett fennálló ipartanulmányi s az igazgató Berecz Gy. kalauzusa mellett valamennyi tantermet megtekintette. Távozásukkor a magas vendégek teljes meglégedésüknek adtak kifejezést.

Főelőadások. A múlt vasárnap főelőadásán a reánkivül kellemetlen idő dacára is, elég szép számú közönség jelent meg. Az első főelőadás Matisz János főgimnáziumi tanár volt ki „A hegyecsuszamlásokról“ értekezett, míg a második főelőadás Feszt Aladár „Fiume topográfikus fejlődéséről“ tartott egy bennünket közelebről érdeklő előadást. A főelőadás régi térképek, alapjain vonzó előadással ismertette a város topográfiai fejlődését ama időktől kezdve midőn még Fiume csak is a jelenlegi óvárosra szorított s midőn a tenger csaknem a mai Corsicoig nyúlt be. A város fejlődése évszázadokon át csak lassú arányokban történt, azonban a legutóbbi magyar era alatt a tengertől elhódított területek valóban bámulatra méltó munkákra válláltak. Mind a két főelőadást méltán tapsolta meg a közönség.

Magyar prédikáció a St. Vito templomban. Husvét vasárnapján ismét alkalma nyílt a magyar ajkú hívőknek magyar hitközlőket hallgatni. A prédikációt a St. Vito templomban ez évben is Csobor Gyula jeles hitközlő hazánkba fogja végezni, és pedig három negyed tíz órakor vagyas közvetlen a nagy mise után.

A fiumei hitelbank múlt évi forgalma, mint ártesülünk 5.135.834 forint tett ki. A bank tiszta jövedelme 6527 forint volt.

A Szent Földön ezim alatt tart ma föltűnő érdekes főelőadást Dr. Eródi Béla jeles orientalistának. Főhívők ez alkalmi előadásra a közönség figyelmét.

A Petőfi társaság tagjai közül, mint azt látnuk múlt szombat jelöltük, többen szándékoztak ellátogatni a kikötő városba, hogy itt főelőadást tartassanak. A legújabbban vett értesítés szerint a tervezett ut, egyelőre elmarad.

Kirándulás Abbaziaiba. Az „Abbazia“ gőzös ma délután szép idő esetén d. u. fél három órakor Abbaziaiba és Itábia indul. Visszatululás Itábiából esti 6 órakor.

Az opera-előadások. A városi színházban az opera-előadások ápril hó 7-én veszik kezdetüket. Úgy értesülünk, hogy Roszger színházi vállalkozónak egy öt érendű dalversenyt sikerült szerzőtetni, mely a fiumei művelt közönség igényeit ki fogja elégíteni.

Hangverseny. A jövő ápril hó 4-én az ének zenekedvelők egyesületében érdekes hangverseny leend. Az előadás műsorozatát lapunk legközelebbi számában fogjuk közzétenni.

Egy hajó húsz forintért. A „Black Sea“ nevű angol hajó, mely zátonyra jutás folytán erős sérüléseket szenvedett Kopenhágában ártverésre került, s ez mint azt a „Lloyd Register“ben olvassuk, a mi pénzünk szerint megközelítőleg húsz forinton kelt el.

A fiumei forgalmi főnökség. A fiumei forgalmi főnökség, a m. kir. állami vasutak üzemeltetésének területi újabb felosztása mellett, a régi szervezettel marad meg. Úgy körbe úgy mint eddig, Matisz J. forgalmi főnök vezetés alatt Cameral-Moravice állomást beleértve a cameral-moravice-fiumi vonalra fog tartozni. A fiumei forgalmi főnökség ezután is a zébrái üzemeltetés alatt marad, melynek vezetésével a fölmentett Zichy József

helyébe Marx János m. kir. állami vasuti főfelügyelősi főfelügyelő bizott meg.

Mócs Zsigmond
felelős szerkesztő.

ad. 7072. 888.
közl. min.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A fiumei kikötő keretébe tartozó Fiumára-Deltán a f. évben végrehajtandó feltöltési munkálatoknak vállalat útján leendő biztosítása czéljából nyilvános zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

E munka áll:
333.976.0 tonna vegyes anyag,
30.726.1 „ I. oszt. közönséges,

10.242.0 „ II. „ „ „
Osszesen 374.944.1 tonna kőanyag szállításából és 20.990.1 m. feltöltendő terület kiegyenlítéséből.

A vállalattal kötendő szerződés tervezete, feltöltőzettek, tervek és egyéb tájékoztató adatok a fiumei kikötő m. kir. építészeti hivatalában (Fiume, Cassa Comunale di Risparmio N. 470 III. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevő köteles magyar nyelven szerkesztett ajánlatában kijelenteni, hogy a helyi viszonyokat ismeri, a szerződési tervezetet és annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételeket, valamint a terveket megtekintette, megértette és azokat változatlanul elfogadja.

A megajánlott egységárak az egyes munkanemeknél elkülönítve számokkal és betűkkel világosan kiürandók.

Az ajánlatok kellően bélyegzett öt pecséttel lezárt és e felirattal „Ajánlat a fiumei kikötőben tervezett Fiumára-Delta feltöltési munkálatnak végrehajtására“ — A fiumei kikötő m. kir. építészeti hivatalának Fiumében* ellátott borítékban, melyhez egyuttal 12.000 forintnyi bányapénznek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a fiumei m. kir. fővámvivatalnál történt letétét tanúsító pénztári nyugta is csatolandó; a fiumei kikötő m. kir. építészeti hivatalánál 1888 évi április 12 napjának d. e. 11 és 1/2 órájáig nyújtandók be.

A bányapénznek az ajánlatok készpénzben vagy értékpapirokban való csatolása meg nem engedtetik.

Az ajánlatok felbontása, melynél az ajánlattevők jelen lehetnek a jelzett napon déli 12 órakor a fiumei és a magyar-horvát-tengerparti m. kir. kormányzság hivatalos helyiségében bizottságilag fog eszközöltetni.

A fenti határozatoktól bármi tekintetben eltérő vagy elkésve benyújtott, úgyszintén a táviratilag tett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Budapest, 1888 márczius hó 13-án.

A közmunka és közlekedésügyi m. kir. minister.

Különbéle hírek.

Rudolf trónörökös e hó 21-én utazott el külön táviri vonaton Abbaziaiból Bécsbe. Elutazása a hadsereg főfelügyelőjévé történt kinevezésével függ össze.

József főherceg neve napján A legújabb számú főherceg e hó 19-én volt névnapja alkalmából számos üdvözlést kapott. Magában a kikötő városban is minden oldalról nyilatkozatok a személye iránt mely hódolat, s ama osztatlan rokonszenv mely iránta minden alkalommal, a ragaszkodásnak ritka jeleit nyilatkozni szokott.

Gróf Zichy Ágost kormányzóknk, testvére Gróf Zichy József társaságában az elmúlt ked-

ni majdnem va amennyien tudtak megtanultak a németnyelvet is, mely a verényező volt; szerettek családunkat, gyermekeiket és azok nevelésére sokat áldoztak.

Maga a határvöri intézmény azon vidékek számára valóságos áldás volt s ha a katonai szigor kinövésai lassan lassan ki a fejlődött közöttük ezért bátran el mondhatjuk, hogy ők feladatukat jól teljesítették s ház a nagyobb háborúkban már mint rendes katonaság szerepeltek és úgy kiváló babérokot nem is arathattak, azért a határvédelme által mégis nagy és elismerésre méltó szolgálókat jegyezhetünk fel róluk.

Ma már a határvörök intézménye csak a kintó előtt tarul fel régi valóságában házközösségük a múlt évben hozott törvények alapján rendeztettek s a régi szép napokról ma már csak az ősz határvör mesél unokájának, S nem valószínű, hogy az öreg, régi jó időkről mesél.

telte, je az ör jól vigyáztot nehogy a határvör és a török egymás kezét érintsek; ha ez megtörtént, úgy a határvör azonnal felügyelet alá helyezték, hogy pest nek másnyavalyának jelei nem mutatkoznak-e rajta. — Ha azonban a szegény török fizetett, úgy az először leoldvasta pénzt az asztalra azután az asztalán álló tálcára vetette, néhány percig benne hagyta s akkor az ör kiszedte s fizette ki az illetőnek. Ha a határvörök közül valakinek a Száván túl volt dolga, egy vámőrt volt köteles magával vinni a ki arra ügyelt fel, hogy a határvörök a törökökkel és bosnyákokkal semmiféle érintkezésbe ne jusson; ha ez megtörtént úgy kegytelen volt hosszadalmas és bosszantó orvosi vizsgálatot kiállani.

Ilyen és hasonló okok eredményezték, hogy a határvörök szomszédaikkal majd nem folytonos harcban állottak, s bizonyítja, hogy a csárda gyakran erősségé is átalakult. Ostromot fogadott és vert vissza.

A határvörök különben eltekintve szomszédaiik iránt tanúsított kíméletlen bánásmódjukól, igen patriarchiális, vendégszerető és jovialis nép volt; olvasni ir-

872. szám/II. 1888

Arlejtési hirdetés.

A f. évben Piranoból Fiuméba szállítandó 12000 m. mázsa fehér tengeri só szállítására a f. évi április hó 4-án délelőtt 11 órakor a fumei m. kir. pénzügyi igazgatóság hivatalos helyiségeiben nyilvános árverés fog tartatni

A kincstárilag megállapított szállítási díj 100 gmkint 27°/₁₀ krajczár.

A bánatpénz a kincstári szállítási díjnak 5°/₁₀-ka, a biztosíték pedig a megállapítandó szállítási díjnak 25°/₁₀-ka.

A bánatpénz és a biztosíték vagy kézpénzben, vagy pedig állami papirokban és pedig a legutóbbi börzei árfolyam értékében, tehetők le; biztosítékul még egyéb törvényes fedezet is szolgálhat.

Az árverés kezdetéig kellően felszerelt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók. A pályázók kifogástalan erkölcsi magaviselkedést, és hitelképességüket igazolni kötelesek.

A részletesebb feltételek a helybeli m. kir. pénzügyi igazgatóságnál, a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők.

Fiume, 1888 február 15.

A m. kir. pénzügyi igazgatóság

Szobovics s. k.

N. 872. II. 1888.

Avviso d'asta.

Pel trasporto di 12.000 centinaia metriche sale bianco-marino da Pirano a Fiume nell'anno 1888 sarà tenuto il di 4 aprile a c. presso la reg. ung. Direzione di finanza in Fiume alle ore 11 a m. un pubblico incanto.

Il nolo fiscale viene stabilito con soldi 27°/₁₀ per 100 chilogrammi.

Il vadio importa il 5% del nolo fiscale e la cauzione il 25% del nolo, che verrà fissato.

Il vadio e la cauzione possono prestarsi in contanti ovvero in obbligazioni dello stato secondo l'ultimo listino della Borsa di Budapest, la cauzione poi anche mediante una legale ipoteca.

Fino al principio dell'incanto verranno accettate anche offerte in iscritto, purchè siano debitamente estese. — Agli offerenti incomberà la prova della loro integrità morale e della loro solidità.

Le ulteriori condizioni possono ispezionarsi presso questa reg. ung. Direzione di finanza, nelle solite ore d'affizio.

Fiume, li 15 febbraio 1888

R. ung. Direzione di finanza.

Szobovics m. p.

Van szerencsém a t. ez. közönség, valamint kávéház tulajdonosok, kasszinók, olva és egyletek, kereskedők, inázeteknek stb.

előfizetés és hirdetések felvétel iradámat

hecses figyelmeinkre ajánlani, hol eredeti árak mellett, minden mellezj felszámítása nélkül

előfizetések és hirdetések

a világ összes lapjai részére felvételnek.

Költségtetők és hirdetések felvételének kivételre ingyen és bérmentve küldetnek.

Előfizetés és hirdetés megrendelések a vidékről pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

MEZEI ANTAL

hírlap előfizetés és hirdetések felvétel iradaja

Budapest Gizelator 1. sz. (Havas palota)

Egyes újságok az összes bel- és külföldi hírlapokból.

VALÓDI CHINAI TEA.

az ercefi forrásból közvetlenül beszerezve, kapható.

OBERDORFER MÁRK

kereskedésben

FIUME-CORSO.

kilónként, vám és portmentesen szállítva 5 frt.

Ugyancsak Oberdorfer kereskedésben vám és portmentesen kilónként kapható:

VALÓDI ANANÁSZ

Kilójának ára 1 frt 10 kr.

Kornitzer G.

Első és legnagyobb fiumei üveg és porcellanárú raktára vendéglői és magánhasználatra.

Lámpák, tükrök, majolika, kristály és üvegdiszmutárúk hazai és külföld gyárákból arany keretek, petróleumfűzőgépek.

! a legjutányosabb árakon !

Fiume — Corso.

MARASKINO „EXCELSIOR“

Luxardo Girolami.

Cs. és kir. szabadalm.

Maraskino gyár Zarában; alapították 1821-ben.

Raktár és eladás nagy mennyiségben a fiumei és a Fiumén kívül eső piacokra.

Rudmann A.-nál

Fiumében.

Fiume, li 15 febbraio 1888

R. ung. Direzione di finanza.

Szobovics m. p.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

PSEPHOFER J.

gyógyszertára
Bécs, Singerstrasse 15. sz.
„Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok, melyek előbb **universalis** pirulának nevezettek, alig van betegség, melyekben ezer meg ezer esetben csudálata mellő hatásunknak ne bizonyítak volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb gyógyszer haszontalan alkalmaztattak, ezen labdacok által számtalanszor és rövid idő alatt tökéletes egészség következett be. 1 skatulya 15 pirulával 21 kr. egy tekerés 6 skatulyával 1 frt 5 kr., bérmentesen utánvétellel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldésével bérmentve 1 tekerés pirula 1 frt 25 kr., 2 tekerés 2 frt 30 kr., 3 tekerés 3 frt 40 kr., 4 tekerés 4 frt 40 kr., 5 tekerés 5 frt 2 kr., 10 tekerés 9 frt 20 kr. (Egy tekerésnél kevesebb nem küldhető.)

Számtalan köszönő írtat tekinthető be, melyekben ezen pirulák fogyasztói hosszabb élvezetük után a legkülönbözőbb és súlyos betegségekben, köszönetet mondanak. Mindaz aki egyszer kísérletet tett vele, tovább ajánlja e szert.

A sok köszönő írtat közül néhányat itt közlünk:

Leongang, 1888. május 15.
Igen tisztelt úram! Önmegpiruláim valóban csudálata nélkül működnek, nem olyanok ezek, mint egyéb di. süített szerek, hanem segélyt nyújtanak majdnem mindenben.

A hűvöskor küldött pirulák legtöbbjét ismerősemnek és barátjainknak osztottam, s mindnyóján segítettek még magas koru egyének is s különböző bajokban ha nem is teljes jó egészséget, de tetemes javulást tapasztaltak, s folyvást használni keztek. Kérem önödföve, sziveskedjék ismét 5 tekerést küldeni. Tölem és mindazoktól, kiknek szerencsésük volt az ön pirulái által egészségetek visszanyerem, fogadja benső köszönetünket.

Beating v. Márton.

Bécs, 1881. február 28.
Tisztelettel C. C. T.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

Bécs, 1881. február 28.

BATTARA PÉTER kő- és könyvnyomdája. — Kiadótlajdonos: MÖCS M.

Szerkesztőségi Redakcióna

Előfizetési

Egy évre . . . . .

Félévre . . . . .

Negyedévre . . . . .

2 hóra . . . . .

Külföldre 1 évre . . . . .

1888.

Főhiv

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s

A f. évi VII-ik évfolygába lépő előfizetőinket megajánlani, dig, kik az hátralékban beküldeni s